

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

THE OPINION TOWARDS LEARNING AND TEACHING GROUP OCCUPATION
SUBJECT OF SECOND-YEAR STUDENTS OF THE DEPARTMENT OF
AGRICULTURAL EDUCATION, FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION,
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG,
ACADEMIC YEAR 2002

โดย

๒๖๖.
๘๔๘๘ นายสุรเชษฐ์ วิเชียร

๒๐๔๕

เลขที่.....
เลขทะเบียน 49798
วัน, เดือน, ปี 1 ส.ค. 2547

.b.....
.i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2545

๖๑๑๓๔๑๑๒๔๖

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2545

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชา
ครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ-
ทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

The Opinion towards Learning and Teaching Group Occupation Subject of
Second- Year Students of the Department of Agricultural Education, Faculty of
Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang,
Academic Year 2002

ชื่อ-สกุล นายสุรเชษฐ์ วิเชียร

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช

ภาควิชา ครุศาสตร์เกษตร

คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศราวุธ อินทรเทศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ความคิดเห็นที่มีต่อ
การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุ
ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545
จำนวน 92 คน

วิธีการดำเนินการวิจัยเริ่มจากการศึกษาดำรงและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอน สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยโดยแบ่งออกได้ 2 ตอน คือ ตอนที่ 1
ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียน
การสอนในกลุ่มวิชาชีพ และในตอนที่ 2 ได้มีการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนัก
ศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตร จากนั้นนำแบบ
สอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจน
เสร็จสมบูรณ์ การเก็บข้อมูลผู้ทำการวิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ตรวจสอบ

ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วนำมาแจกแจงความถี่ และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ ได้ผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา พบว่า เป็นนักศึกษาเพศหญิงมากกว่านักศึกษา เพศชาย ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร อายุอยู่ในช่วง 22 ปี คะแนนเฉลี่ย สะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาสูงกว่า 3.00 ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หอพัก ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนอยู่ ระหว่าง 4,000 – 5,000 บาทต่อเดือน เดินทางมาเรียนโดยรถโดยสารประจำทาง ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร เหตุผลที่ เลือกเรียนในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ส่วนใหญ่มีความสนใจในวิชาชีพทางครุศาสตร์เกษตรและ ต้องการนำความรู้จากการเรียนไปประกอบอาชีพ

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ครูผู้สอนมีความมั่นใจในตัวเองสูง แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบในการสอนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง อารมณ์ดีเป็นกันเองกับผู้เรียน มีความคล่องแคล่วและกระตือรือร้นในการสอน และมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าในระดับเห็น ด้วยมาก

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านความรู้ของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของนัก ศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าครูผู้สอนควรมีความชำนาญในการสอนภาคปฏิบัติ มี ความรู้ในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนต่าง ๆ มีความชำนาญในการสอนภาคทฤษฎี มี ความรู้ความสามารถในการสอน สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้สอนได้ มีความรู้กว้าง ขวางในวิชาที่สอน มีความรู้รอบตัวทันกับสถานการณ์ และหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีไหวพริบในการสอนในระดับเห็นด้วยมาก

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนของครูผู้ สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าครูผู้สอนมีความชำนาญ ในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการสอน และสามารถเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือใน การสอนได้อย่างเหมาะสมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และครูผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือได้อย่างเหมาะสมในระดับเห็นด้วยมาก

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนของครูผู้ สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าครูผู้สอนมีการจัดให้ผู้ เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในเวลาเรียน และมีการเปิด โอกาสให้ผู้เรียนซักถามระหว่างเรียนในระดับเห็น ด้วยอย่างยิ่ง มีการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนขณะมีการเรียนการสอน และมีการจัด

กิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับเห็นด้วยมาก มีการจัดให้ผู้เรียนได้ออกไปศึกษาดูงานในสถานที่จริงในระดับเห็นด้วยปานกลาง และมีการเชิญวิทยากรพิเศษมาสอนในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทางสาขาวิชาในระดับไม่เห็นด้วย

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ามีการนำของจริงมาใช้ในการศึกษาในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอ มีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในระดับเห็นด้วยมาก อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาภาคปฏิบัติมีจำนวนเพียงพอ และเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความทันสมัยในระดับปานกลาง

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าอาคารเรียนและห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบและสะอาดในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก และบริเวณที่เรียนไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวนในระดับเห็นด้วยมาก มีห้องเรียนพร้อมสำหรับการเรียนปฏิบัติในแต่ละวิชา และสถานที่เรียนไม่มีเสียงดังรบกวนในระดับเห็นด้วยปานกลาง

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ามีการวัดและประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรม การประเมินผลทางทฤษฎีอย่างเหมาะสม การสอบปลายภาคเรียนอย่างเป็นระบบ การสอบกลางภาคเรียนอย่างเป็นระบบ แจกกำหนดการสอบให้ทราบ การประเมินผลภาคปฏิบัติอย่างเหมาะสม และแจ้งผลการสอบให้ทราบในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีการทดสอบรายหน่วย และมีการวัดความรู้ก่อนเรียนในระดับเห็นด้วยมาก

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาเฉพาะสาขา สามารถนำความรู้ในสาขาไปประกอบอาชีพได้ และมีทัศนคติที่ดีในสาขาวิชาในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดทุกครั้ง มีความสนใจในวิชาเฉพาะสาขา มีความกระตือรือร้นในการเรียนแต่ละวิชา และมาเรียนสม่ำเสมอและตรงเวลาในระดับเห็นด้วยมาก มีการเตรียมตัวก่อนมาเรียนทุกครั้ง และสามารถนำความรู้จากการเรียนไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อได้ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่าง ๆ หลายฝ่ายดังนี้ อาจารย์ศราวุธ อินทรเทศ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษและผู้ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำปัญหาพิเศษ อาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ ที่ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามขอขอบคุณนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่เอื้อเพื่อในการค้นคว้าข้อมูลทางเอกสาร ศูนย์วิจัยและบริการคอมพิวเตอร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่อำนวยความสะดวกในการจัดพิมพ์เอกสาร พ่อแม่ญาติพี่น้องและนางสาวสมพร ผุดผ่อง ที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนเรื่องเงินทุนในการจัดทำเอกสาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ ที่มีส่วนในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ ผู้จัดทำปัญหาพิเศษขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

นายสุรเชษฐ์ วิเชียร

มีนาคม 2546

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 นิยามศัพท์.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การศึกษาด้านหลักสูตร.....	6
2.2 การจัดการเรียนการสอน.....	10
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
3.1 ประชากร.....	19
3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม.....	20
3.2.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม.....	21
3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม.....	21
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	21
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล.....	22
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	40
บรรณานุกรม.....	44
ภาคผนวก.....	46

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	22
2 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน.....	26
3 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านความรู้ของครูผู้สอน.....	27
4 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการใช้สื่อประกอบการ การเรียนการสอนของครูผู้สอน.....	28
5 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการจัดกิจกรรม ในการเรียนการสอนของครูผู้สอน.....	28
6 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน.....	30
7 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียนการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้าน.....	31
8 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการวัดและประเมินผล.....	32
9 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน.....	33
10 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ.....	34
11 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน.....	35
12 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน.....	36

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการวัดและประเมินผล.....	36
14 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน.....	37

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยเน้นการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมมากกว่าด้านเกษตรกรรม แต่วัตถุดิบที่ใช้ส่วนใหญ่ได้มาจากผลผลิตทางการเกษตรแทบทั้งสิ้น จึงทำให้มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นมากมาย และส่งผลให้ความต้องการด้านแรงงานเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นรูปแบบการจัดการศึกษาทางการเกษตรจึงได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงการผลิตกำลังคนให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเริ่มตั้งแต่การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากรผู้สอน จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อให้ นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง จะเห็นได้ว่าการศึกษาเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะ ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีพื้นฐานทางด้านการเกษตรอันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศเข้าสู่ สังคมอุตสาหกรรม แต่เกษตรกรไทยยังขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในด้านเทคโนโลยี ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเกษตร ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรของไทยไม่ได้มาตรฐานและคุณภาพเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ อันเนื่องมาจากไม่ได้รับความรู้ ทักษะและประสบการณ์ โดยเฉพาะบุคลากรที่รับผิดชอบทางด้านกรให้การศึกษาดังกล่าว เช่น ครูที่สอนทางด้านเกษตร เป็นต้น (สุพิน บุญชูวงศ์, 2533 : 156)

โดยปกติแล้ว สถาบันฝึกหัดครูเกษตรต่าง ๆ นั้น นอกจากจะมีการจัดการเรียนการสอน ทางด้านวิชาชีพครูแล้วยังมีการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพควบคู่กันไปด้วย เนื่องจากการ ที่จะผลิตคนให้สามารถออกไปถ่ายทอดความรู้ในวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเกษตรได้นั้น จำเป็นต้อง อาศัยความรู้ ทักษะและประสบการณ์ทางด้านอาชีพเกษตรอย่างแท้จริง จึงจะสามารถนำความรู้ที่ ได้ไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์

ดังนั้นในสถาบันฝึกหัดครูเกษตรจำเป็นต้องมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านวิชาชีพควบคู่กับวิชาชีพครู ซึ่งการจัดการเรียนการ-สอนในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า คุนทหารลาดกระบังที่เป็นสถาบันฝึกหัดครูเกษตรนั้นประกอบไปด้วยหมวดวิชาต่างๆ ดังนี้

หมวดศึกษาศาสตร์ 12 หน่วยกิตประกอบไปด้วยกลุ่มวิชาภาษา/สังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์ 4 หน่วยกิต กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ 8 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 64 หน่วยกิต ประกอบไปด้วย กลุ่มวิชาชีพครูทั่วไป 18 หน่วยกิต กลุ่มวิชาครุศาสตร์เกษตร 22 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช 24 หน่วยกิตสำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ 24 หน่วยกิตสำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ และกลุ่มวิชาอุตสาหกรรมเกษตร 30 หน่วยกิตสำหรับสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร และหมวดวิชาเลือกเสรีอีก 3 หน่วยกิต (ทะเบียนและประมวลผล, 2545 : 187)

จากข้อมูลการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรข้างต้น จะเห็นได้ว่าหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาชีพซึ่งได้แก่ กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ และกลุ่มวิชาอุตสาหกรรมเกษตรมีจำนวนหน่วยกิตที่มากซึ่งได้แก่ 24, 24 และ 30 หน่วยกิตตามลำดับ ดังนั้นผู้ทำการวิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพดังกล่าวจึงได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 เพื่อที่จะได้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ และจะได้นำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านผู้สอน แบ่งเป็น
  - 1.1 บุคลิกภาพของผู้สอน
  - 1.2 ความรู้ของผู้สอน
  - 1.3 การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
  - 1.4 การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน
2. ด้านอุปกรณ์การเรียน
3. ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน
4. ด้านการวัดและประเมินผล
5. ด้านผู้เรียน

ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งหมด 95 คน โดยมีรายละเอียดของนักศึกษา ดังนี้

1. นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืชชั้นปีที่ 2	จำนวน 25 คน
2. นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ชั้นปีที่ 2	จำนวน 31 คน
3. นักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรชั้นปีที่ 2 ห้อง 1	จำนวน 23 คน
4. นักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรชั้นปีที่ 2 ห้อง 2	จำนวน 15 คน
รวมทั้งรวม	<u>94</u> คน

1.4 นิยามศัพท์

"ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน" หมายถึง การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกส่วนตัว ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา

"นักศึกษา" หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

"กลุ่มวิชาชีพ" หมายถึง วิชาชีพทุกรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาที่เรียนในภาควิชาครุศาสตร์เกษตรได้เรียนซึ่งประกอบด้วยกลุ่มวิชาชีพดังนี้ กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช 24 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ 24 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาอุตสาหกรรมเกษตร 30 หน่วยกิต

"สถาบัน" หมายถึง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

"หลักสูตร" หมายถึง หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (คอ.บ) หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่เป็นวิชาเกี่ยวกับวิชาชีพเกษตร

"ตัวผู้สอน" หมายถึง อาจารย์ที่ถ่ายทอดความรู้ทางสาขาวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (คอ.บ) หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

"บุคลิกภาพของผู้สอน" หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแต่งกายเหมาะสม กิริยาท่าทางสงบเรียบร้อยและเป็นสง่า มีลักษณะการเป็นผู้นำ ใช้ถ้อยคำในการพูดได้ถูกต้องและสุภาพ เสียงดังชัดเจน มีการควบคุมอารมณ์ มีการขยับบ้างบางโอกาส ควรมีสภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีหน้าตาที่ยิ้มแย้มแจ่มใส

"ความรู้ของครูผู้สอน" หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการมีความรู้ในกลุ่มวิชาชีพทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ การหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ การนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น มีผลงานทางวิชาการและมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

"การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน" หมายถึง พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อหรืออุปกรณ์ในการประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้นและเพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

"การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน" หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการจัดกิจกรรมร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น

"สิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่เรียน" หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ใกล้เคียง ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้โดยไม่มีสิ่งรบกวน และรวมไปถึงจำนวนอาคารและห้องต่าง ๆ สำหรับใช้เรียนด้วย

"การวัดและประเมินผล" หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน ทั้งด้านผู้สอนและผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ที่ได้ประเมินเป็นค่าคะแนน

"ตัวผู้เรียน" หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้รับความรู้จากผู้สอน ซึ่งมีพฤติกรรมแสดงออกต่าง ๆ กันในที่นี้หมายถึงนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบถึงความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 เพื่อเป็นแนวทางให้คณะครู-อาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรได้นำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องใน 3 ด้านต่างๆ ดังนี้

- 2.1 การศึกษาด้านหลักสูตร
- 2.2 การจัดการเรียนการสอน
- 2.3 การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาด้านหลักสูตร

หลักสูตร คือ สิ่งที่กำหนดขอบเขตของเนื้อหาความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย หลักสูตรจึงเป็นเครื่องกำหนดมาตรฐานและวิธีที่จะนำไปสู่เป้าหมาย ซึ่งก็ได้มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาที่จัดไว้ อย่างมีระบบหรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจบการศึกษา

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2529 : 9) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 2 ระบบ คือ หลักสูตรในระดับชาติกับหลักสูตรในระดับโรงเรียน หลักสูตรระดับชาติ คือ โครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ ส่วนหลักสูตรระดับโรงเรียน คือ โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ซึ่งหลักสูตร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ทะเบียนและประมวลผล, 2545 : 187)

หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายใน

ศิลปอุตสาหกรรม วิศวกรรมโทรคมนาคม อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการควบคุมทางอุตสาหกรรม เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์ และอุตสาหกรรมเกษตร ทั้งภาคปกติและภาคสมทบ (ตามโครงการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ขาดแคลน) ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตเป็นหลักสูตรต่อเนื่อง มีระบบหน่วยกิตแบบทวิภาคใช้เวลาในการศึกษา 2 ปี ให้แก่ศึกษามีความรู้และมีประสบการณ์ ทั้งวิชาการศึกษาทั่วไปและวิชาชีพ หลักสูตรทั้ง 9 สาขาวิชาดังกล่าวและได้ปรับปรุงใหม่เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2537 เป็นต้นไป โดยการจัดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องเกณฑ์มาตรฐานปริญญาตรี พ.ศ. 2532 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2536 ซึ่งวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มีดังนี้ คือ

1. **หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป** เพื่อต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลมีความรอบรู้กว้างขวางมีความเข้าใจในธรรมชาติของตนเองและผู้อื่นและสังคม สามารถใช้ภาษาในการติดต่อ สื่อสารได้อย่างดี มีคุณธรรม และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้

2. **หมวดวิชาชีพเฉพาะ** ได้แก่ กลุ่มวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพครูที่ให้ความรู้อย่างกว้างขวางและให้ความสำคัญลึกซึ้งทางการศึกษา เข้าใจสภาพแวดล้อมของสังคม สามารถไตร่ตรองแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เสริมสร้างบุคลิกภาพให้เหมาะสม มีความภาคภูมิใจและศรัทธาต่อวิชาชีพ ประกอบอาชีพอย่างมีคุณธรรม ประกอบด้วยวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทางการศึกษาและพฤติกรรมการสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษามีความรู้หลักวิชาครู และมีประสบการณ์การสอนอย่างเพียงพอที่จะเป็นครูอย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตทุกสาขาวิชาต้องเรียนวิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต สำหรับกลุ่มวิชาชีพเฉพาะ เพื่อจัดให้นักศึกษาซึ่งเคยเรียนวิชาชีพนั้นมาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้มีโอกาสเรียนวิชาชีพเฉพาะชั้นสูงและลึกซึ้งเพื่อให้มีความรู้กว้างขวางในสาขาวิชานั้น

3. **หมวดวิชาเลือกเสรี** เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ที่สนใจและวิชานั้นมีเปิดสอนในคณะครุศาสตร์ หรือคณะอื่น ๆ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรประกอบด้วยสาขาวิชา ดังนี้

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์ และอุตสาหกรรมเกษตรจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 79 หน่วยกิต

องค์ประกอบของหลักสูตร

หมวดวิชาชีพทั่วไป		12	หน่วยกิต
(ยกเว้นสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรที่เรียน 8 หน่วยกิต)			
กลุ่มวิชาภาษา/สังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์		4	หน่วยกิต
บังคับเรียน		2	หน่วยกิต
เลือกเรียน		2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์		8	หน่วยกิต
บังคับเรียน		8	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ		54	หน่วยกิต
(ยกเว้นสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรที่เรียน 68 หน่วยกิต)			
กลุ่มวิชาชีพครูทั่วไป		18	หน่วยกิต
บังคับเรียน		14	หน่วยกิต
เลือกเรียน		4	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาครุศาสตร์เกษตร		22	หน่วยกิต
บังคับเรียน		22	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช		24	หน่วยกิต
บังคับเรียน		12	หน่วยกิต ได้แก่
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ)	
03611100	เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	(3-0)
03611101	เทคโนโลยีการใช้ที่ดิน	3	(3-0)
03611102	เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์พืช	3	(2-3)
03611103	เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	3	(2-3)
	เลือกเรียน	12	หน่วยกิต เช่น
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ)	
03610104	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	3	(2-3)
03610105	ธาตุอาหารพืช	3	(2-3)
03610109	ระบบการปลูกพืช	3	(3-0)
03610111	พืชอุตสาหกรรม	3	(3-0)
03610112	ธัญพืช	3	(2-3)
03610113	พืชเส้นใย	3	(3-0)

03610114	พืชน้ำมัน	3	(3-0)
03610115	พืชหัว	3	(3-0)
03610116	พืชอาหารสัตว์	3	(3-0)
<u>กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์</u>		24	หน่วยกิต
บังคับเรียน		12	หน่วยกิต ได้แก่
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ)	
03621200	เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	3	(3-0)
03621201	เทคโนโลยีอาหารสัตว์	3	(2-3)
03622202	เทคโนโลยีการแปรรูปผลิตผลจากสัตว์	3	(2-3)
03622203	เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์	3	(3-0)
เลือกเรียน		12	หน่วยกิต เช่น
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ)	
03620204	เทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำจืด	3	(2-3)
03620205	การผสมเทียม	3	(2-3)
03620206	การขายส่งและการขายปลีกเนื้อสัตว์	3	(3-0)
03620208	การผลิตสุกรเป็นการค้า	3	(2-3)
03620209	การผลิตน้ำนมเป็นการค้า	3	(2-3)
03620210	การผลิตไข่เป็นการค้า	3	(2-3)
03620212	นมและผลิตภัณฑ์นม	3	(2-3)
03620214	การทำฟาร์มในทะเล	3	(2-3)
03620217	โรคสัตว์เศรษฐกิจ	3	(3-0)
<u>กลุ่มวิชาอุตสาหกรรมเกษตร</u>		30	หน่วยกิต
บังคับเรียน		18	หน่วยกิต ได้แก่
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ)	
03631100	อุตสาหกรรมเกษตรเบื้องต้น	3	(3-0)
03631101	เคมีอาหาร	3	(2-3)
03631102	กระบวนการแปรรูปอาหาร	3	(2-3)
03631103	เทคโนโลยีชีวภาพเบื้องต้น	3	(2-3)
03631104	มาตรฐานและการควบคุมคุณภาพอาหาร	3	(3-0)
03631105	การสุขาภิบาลโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร	3	(3-0)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
03630106	จุลชีววิทยาทางอาหาร	3 (2-3)
03630107	วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวผลิตผลเกษตร	3 (3-0)
03630108	การขนถ่ายวัสดุ	3 (2-3)
03630109	เทคโนโลยีการแปรรูปผักและผลไม้	3 (2-3)
03630112	หลักการบรรจุ	3 (3-0)
03630113	เทคโนโลยีการแปรรูปนม	3 (2-3)
03630115	เทคโนโลยีของไขมันและน้ำมันบริโภค	3 (2-3)
03630116	การออกแบบภาชนะบรรจุ	3 (2-3)
03630119	เทคโนโลยีเบเกอรี่	3 (2-3)
หมวดวิชาเลือกเสรี		3 หน่วยกิต

2.2 การจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการสอน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2533 : 1) กล่าวว่า บุคคลทั่วไปส่วนใหญ่จะเข้าใจว่า การสอน คือ การถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้ทำ ให้จำ ให้จด และนำไปท่องจำเพื่อสอบต่อไปแต่ในแวดวงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะเข้าใจการสอนว่า มีได้หมายถึงการบอกให้จำแต่เพียงอย่างเดียว การสอนสอนมีความหมายลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ครูนำมาใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เรียกได้ว่า เป็นการสอนทั้งสิ้น

สุมน อมรวิวัฒน์ (2533 : 460) อธิบายความหมายของการสอนไว้ว่า การสอนสถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

- 1) มีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับสิ่งแวดล้อม และครูกับนักเรียนกับสิ่งแวดล้อม
- 2) มีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์ใหม่
- 3) ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2533 : 3-4) กล่าวว่า การสอน คือ การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้นักเรียนได้ปะทะเพื่อที่จะให้เกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การสอนจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม การสอนจึงเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์

และศิลป์ จึงจะสามารถก่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

ฮิลส์ (อ้างโดย สุพิน บุญชูวงศ์, 2533 : 2) ให้คำจำกัดความของการสอนไว้ว่า การสอนคือ กระบวนการให้การศึกษาแก่นักเรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

กระบวนการเรียนการสอน

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 2-3) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตรหรือ โปรแกรมการศึกษา ตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอนต่าง ๆ

อัญชติ แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ (2523 : 58) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ในการเรียนการสอนในวิชาใด ๆ ก็ตาม จำเป็นต้องตั้งจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนไว้ให้แน่ชัดลงไปว่า เมื่อได้สอนไปแล้วผู้เรียนจะรู้อะไร หรือทำอะไรได้บ้าง
2. พฤติกรรมเบื้องต้น หรือพฤติกรรมขั้นพื้นฐานของผู้เรียน หมายถึง ความพร้อมของผู้เรียน หรือความรู้พื้นฐานที่จะเรียนเรื่องใหม่
3. วิธีดำเนินการให้เกิดการเรียนการสอนขึ้น คือ วิธีการให้เกิดการเรียนการสอนขึ้นได้แก่ วิธีการสอนชนิดต่าง ๆ การนำความรู้ทางจิตวิทยามาใช้ในการเรียนการสอน
4. การวัดและการประเมินผล หลังจากที่ได้สอนเรื่องนั้น ๆ ไปแล้ว ก็ต้องมีการวัดผลว่าผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่

องค์ประกอบกระบวนการเรียนการสอน

วาสนา ชาวหา (2533 : 1) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบกระบวนการเรียนการสอนว่า “ระบบการเรียนการสอนเป็นระบบที่สำคัญระบบหนึ่ง ในระบบการศึกษาเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และความมุ่งหมายของหลักสูตร”

สุพิน บุญชูวงศ์ (2533 : 4-5) กล่าวถึงองค์ประกอบของการสอนไว้ 3 ประการ ได้แก่ ครู นักเรียน และสิ่งที่จะสอน สรุปได้ดังนี้

- 1) ครู เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้ บุคลิกภาพและความสามารถของผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนควรมีบุคลิกภาพที่ดีและรู้จักเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

- 2) นักเรียนหรือผู้เรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญเท่ากับผู้สอน ความสำเร็จในการศึกษา เป็นเป้าหมายสำคัญของผู้เรียน ผู้สอนจึงควรเป็นผู้แนะแนว แนะนำ และจัดประมวล ประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด
- 3) สิ่งที่จะสอน ได้แก่ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ครูควรจัดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กัน น่าสนใจเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของการเรียนการสอน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2533 : 6) ได้สรุปองค์ประกอบของการเรียนการสอน ออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบรวม หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างที่มาประกอบกันเป็น การสอน อันประกอบไปด้วย
  - 1.1 ครู หรือผู้สอน หรือวิทยากร
  - 1.2 นักเรียน หรือผู้เรียน
  - 1.3 หลักสูตร หรือสิ่งที่จะสอน
2. ด้านองค์ประกอบย่อย หมายถึง องค์ประกอบด้านรายละเอียดของการสอน ซึ่งจะต้อง ประกอบไปด้วยกระบวนการเหล่านี้ จึงจะทำให้เป็นการสอนที่สมบูรณ์ ได้แก่
  - 2.1 การตั้งจุดประสงค์การสอน
  - 2.2 การกำหนดเนื้อหา
  - 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 2.4 การใช้สื่อการสอน
  - 2.5 การวัดผลประเมินผล

บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 :13) กล่าวว่าในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ได้แก่

1. ลักษณะครู
2. ลักษณะนักเรียน
3. ลักษณะกลุ่มผู้เรียน
4. เนื้อหา
5. อุปกรณ์ประกอบการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก
6. สิ่งแวดล้อมหรืออิทธิพลภายนอก
7. พฤติกรรมระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

สวัสดี จงกล และคณะ (2532 : 461-462) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้ เกิดผลควรถือหลักดังนี้

1. ผู้สอนต้องเข้าใจจุดหมายหลักการและโครงสร้างของหลักสูตรอย่างชัดเจน
2. ทำความเข้าใจจุดประสงค์ของวิชา
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
4. เน้นการสอนให้เหมาะสมกับรายวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ นั้น ๆ
5. จัดสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
6. การจัดชั้นเรียนควรจัดให้มีจำนวนพอเหมาะ
7. ควรใช้วิทยากรท้องถิ่นมาช่วยในการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน
8. ประเมินผลการเรียนในชั้นเรียน

ด้านผู้สอน ซึ่งก็ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะครูไว้หลายท่านดังนี้

โกสินทร์ รังสยามพันธ์ (2530 : 45) ได้กล่าวอ้างถึงพระกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ผู้อาวุโส เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2522 ความที่เกี่ยวข้องกับครูที่ดีมีใจความตอนหนึ่งว่า

“ความเป็นครูนั้นประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่มีคุณค่าหลายอย่าง อย่างหนึ่งได้แก่ ปัญญา คือ ความรู้ที่ดีประกอบด้วยหลักวิชาอันถูกต้อง ที่แน่นแฟ้นกระจ่างแจ้งในใจ รวมทั้งความฉลาดที่พิจารณาเรื่องต่างๆ ตลยจนกิจที่ทำ คำที่จะพูดทุกอย่างได้โดยถูกต้องด้วยเหตุผลอย่างหนึ่ง ได้แก่ ความดี คือความสุจริต ความเมตตากรุณาเห็นใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น โดยเสมอหน้า อีกอย่างหนึ่งได้แก่ ความสามารถที่จะเผื่อแผ่และถ่ายทอดความรู้และความดีของตนไปยังผู้อื่นอย่างได้ผล ความเป็นครูมีอยู่แล้ว ย่อมฉายออกมาให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์ด้วย... ผู้ที่มีความเป็นครูสมบูรณ์ในตัว นอกจากจะความดีด้วยตนเองแล้วยังจะช่วยให้ทุกคนมีโอกาสเข้ามาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบรรลุถึงความดีความเจริญไปด้วย”

นพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 154) กล่าวว่า บุคลิกครูเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะช่วยให้ครูสามารถสอนได้ดีประทับใจนักเรียน ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูมีอยู่มากมาย แต่จะขอยกการศึกษาของ Witty (1948 : 204) ซึ่งได้ศึกษาสอบถามจากนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมปีที่ 2 ถึงระดับมัธยมปลาย (คือระดับ ปวช.) ว่าพวกเขาชอบครูที่มีลักษณะอย่างไรมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาปรากฏเรียงตามลำดับดังนี้

ลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการ

1. ให้ความร่วมมือเป็นประชาธิปไตย
2. มีความเมตตากรุณาต่อทุกคน
3. อุดม เยือกเย็น สุขุม
4. มีความกระตือรือร้นสนใจ
5. มีรูปร่างหน้าตาและท่าทางดี
6. มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง
7. มีอารมณ์ขัน
8. มีอารมณ์มั่นคงและพฤติกรรมคงที่
9. มีความสนใจในปัญหาของนักเรียน
10. มีความยืดหยุ่นในด้านการสอน
11. ให้การยอมรับ คือ ให้เกียรติผู้อื่น
12. มีความชำนาญในการสอนเป็นพิเศษในวิชาเฉพาะ

สวัสดี จงกล และคณะ (2532 : 420) กล่าวว่า ครูเกษตรที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศเพราะเป็นผู้ที่มีส่วนช่วยพัฒนาให้ผู้ที่จะเป็นเกษตรกรในอนาคตหรือเกษตรกรในปัจจุบัน ได้มีความรู้ ความคิด และความสามารถในด้านเกษตร ทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการจัดการศึกษาเกษตรมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายอย่าง ครูเกษตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดองค์ประกอบหนึ่ง เพราะครูเกษตรเป็นผู้นำเอาแนวความคิดและหลักสูตรมาดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความสามารถให้กับผู้เรียน

ลักษณะบุคลิกภาพของครูเกษตร หมายถึง การแสดงทางด้านพฤติกรรม เช่น การแต่งกาย การพูดจา การแสดงออกทางอารมณ์ ฯลฯ ซึ่งเป็นลักษณะรวม ๆ ของพฤติกรรมของครูเกษตร บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุดในตัวบุคคล ในการสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับผู้ที่ได้พบเห็นและทำกิจกรรมรวมในด้านการเรียนการสอนแล้ว บุคลิกภาพของครูมีความสำคัญมาก

เพราะครูที่มีบุคลิกภาพดีจะช่วยให้ครูและผู้เรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ลักษณะบุคลิกภาพของครูเกณฑ์ที่สำคัญมีดังนี้

1. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูเกณฑ์ จะทำให้มีทัศนคติที่ดีและมีความสุขในการเป็นครูเกณฑ์ ไม่เบื่อหน่ายในการทำงาน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม หาวิธีการใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้ผู้เรียนอยู่เสมอ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ตั้งใจทำงานและมีความรับผิดชอบ จะทำให้งานที่ทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ
3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พูดจาอ่อนหวาน ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความเป็นกันเองกับผู้เรียนสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน มีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน มีความอดทน เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
4. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี การเรียนการสอนวิชาเน้นภาคปฏิบัติ ทำให้ครูเกณฑ์ปฏิบัติได้ดี ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
5. มีความเชื่อมั่นในตัวเองและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การปฏิบัติงานในอาชีพครูเกณฑ์ต้องการการตัดสินใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาคปฏิบัติซึ่งดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และพืชซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิต ครูเกณฑ์ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง ครูเกณฑ์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาทดลองใช้ในสถาบัน เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับชุมชน
6. มีลักษณะเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ครูเกณฑ์อาจต้องแสดงบทบาทเป็นผู้นำ และอาจเป็นผู้ตามขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เวลา และโอกาส
7. มีความสุขภาพเรียบร้อย พุดชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้อง

ในด้านสื่อการเรียนการสอนก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงด้านสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 112) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งสอนหรือการถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อริพร ศรียมก (2523 : 64) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง อะไรก็ได้ที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างน่าสนใจและทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

วาสนา ชาวหา (2533 : 8 อ้างถึง W. Brown and C. others, 1973 p.2) ได้ให้ความหมายว่าสื่อการสอนได้แก่ อุปกรณ์ทั้งหลายที่ช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี ทั้งนี้หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เป็นต้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 113) ได้แบ่งสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. วัสดุ หมายถึงสื่อที่ช่วยสอนที่มีการผูกพัน สัมผัสเปลือง เช่น ซอส์ก ฟิล์ม ภาพถ่าย สไลด์ เป็นต้น
2. อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่ช่วยสอนที่เป็นเครื่องมือ เช่น กระดานดำ กล้องถ่ายภาพ ฯลฯ
3. กระบวนการและวิธีการ ได้แก่ การจัดระบบ การสาธิต การทดลอง และกิจกรรมต่างๆ

นิพนธ์ สุขปรีดี (2521 : 4) กล่าวว่าอุปกรณ์การสอน คือ โสตทัศนวัสดุที่เรานำมาใช้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่กำลังสอน ไม่รวมถึงวัสดุประจำห้องเรียน เช่น ตัวครู เก้าอี้ กระดาน ซอส์ก และสิ่งอื่น ๆ ที่มีอยู่ในห้องเรียนเป็นประจำ

สิริวรรณ ศรีพหล และอธิพร ศรียมก (2534 : 66-67) กล่าวว่า การใช้สื่อการสอน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ด้วยเหตุผล 6 ประการ คือ

1. สื่อการสอนกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรอยากรเรียน
2. สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น
3. สื่อการสอนสามารถนำสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตกลับมาชมได้ในปัจจุบัน
4. สื่อการสอนสามารถย่อขนาดของวัตถุมาประกอบการสอนได้
5. สื่อการสอนทำให้นักเรียนจดจำสิ่งที่ควรจำได้นานมาก
6. สื่อการสอนจะมีส่วนเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เรียน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เบญจมาศ พึ่งบัว (2533 : ก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ควมความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้นควรใช้สื่อประกอบการสอนบทเรียนในแต่ละบทให้มากจึงทำให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้นและควรมีการปฏิบัติโดยของจริง เพื่อจะได้เกิดความเข้าใจสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้และมีการฝึกปฏิบัตินอกสถานที่ เพื่อจะได้เพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ และการจัดอุปกรณ์ให้เพียงพอ

มนัส สุวรรณพงษ์ (2531 : ก) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาลัยเกษตรกรรม เขตการศึกษา 12 ต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะสมกับอาชีพเกษตร พบว่า นักศึกษามีความต้องการมากทางด้านเนื้อหาวิชาสัตว์บาล และพืชกรรม ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ การฝึกงานภายในและภายนอกวิทยาลัย การสอนแบบบรรยายและการสาธิต การทัศนศึกษานอกสถานที่ การอยู่ประจำฟาร์มตามความพอใจ ด้านสื่อการเรียนการสอน การใช้ของจริงในการวัดผลภาคปฏิบัติ การวัดผลและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการสอน และการจัดวิชาที่สอนควรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

มัสลิน แก้วสุวรรณ (2537 : 42) ได้ทำการสำรวจความต้องการของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการด้านการสอน นักเรียนส่วนใหญ่ชอบการบรรยายและให้ปฏิบัติจริง รองลงมาเป็นการบรรยายประกอบการสาธิต และมีความต้องการที่จะเรียนวิชาทางด้านพืชมากกว่าด้านสัตว์ นอกจากนี้ควรมีการไปศึกษาดูงานเกษตรนอกสถานที่อันจะทำให้เกิดประสบการณ์แก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น และมีการเชิญวิทยากรมาบรรยายจัดกิจกรรมพิเศษ ส่งเสริมความรู้แก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น

ทิพย์วรรณ สนะพันธุ์ (2525 : 16) ได้ศึกษาสภาพวิธีการสอนของครูเกษตรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พบว่า ครูอาจารย์ใช้วิธีสอนโดยการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ แล้วบอกให้นักเรียนจด ได้เสนอแนะว่าเป็นวิธีสอนที่ยังไม่เหมาะสมเพราะนักเรียนไม่มีโอกาสที่ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ การสอนแบบบรรยายประกอบวิธีการสาธิต ซึ่งนักเรียนมีโอกาสที่จะได้เห็นการปฏิบัติจริงจากของจริง ทำให้การเรียนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น แต่ในวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการสอนในด้านการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และครูอาจารย์เกษตร

ฉัตรชัย ช่อรักษ์ (2532 : ก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะครูเกษตรที่เป็นจริงในปัจจุบัน ตามทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะทางการสอน ด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความเป็นแบบอย่างที่ดี และจริยธรรม นักศึกษามีความคิดเห็นว่าครูมีการปฏิบัติปานกลาง ยกเว้นคุณลักษณะทางการสอนมีการพานักศึกษาไปดูงานเกษตรของจริงนอกสถานศึกษาที่ครูปฏิบัติน้อย ด้านจริยธรรมและความเชื่อมั่นในตนเองของครูมีมาก

สมพงษ์ น้อยสุวรรณ (2538 : ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูเกษตรตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรมชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับชั้น ปวช. และปวส. มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูเกษตรมากที่สุดเท่ากัน

คือ ด้านบุคลิกภาพและด้านจริยธรรมและคุณธรรม ร่องลงมาคือด้านความรับผิดชอบ ด้านการ
สอน ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความรู้เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

สุชาติ บุญมา (2538 : 40) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ครูเกษตรในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัย
เกษตรกรรมฉะเชิงเทรา พบว่า ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในวิชาเกษตรที่สอนทั้งในด้านทฤษฎี
และปฏิบัติ ควรวางแผนและเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง ครูควรแต่งการสุภาพเรียบร้อยเหมาะสม
กับโอกาสและสถานที่ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีอัธยาศัยไมตรีกับนักเรียนและเพื่อน
ร่วมงาน มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 มีดังนี้

นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืชชั้นปีที่ 2	จำนวน 25 คน
นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ชั้นปีที่ 2	จำนวน 31 คน
นักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรชั้นปีที่ 2 ห้อง 1	จำนวน 23 คน
นักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรชั้นปีที่ 2 ห้อง 2	จำนวน 15 คน
รวมทั้งหมด	94 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบปลายเปิด (OPEN FROM) และแบบปลายปิด (CLOSE FROM) แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับสถานสภาพทั่วไปของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

3.2.2 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในงานวิจัย
2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา โดยลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา (เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ) โดยถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปร คือ เพศ อายุ สาขาวิชาที่เรียน คณะแผนกเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา ที่พักอาศัยขณะศึกษา ค่าใช้จ่ายขณะเรียน การเดินทางมาเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ภูมิฐานะ เหตุผลที่เลือกเรียนในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ (เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า) จำนวนทั้งหมด 49 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านผู้สอน	จำนวน 25 ข้อ แบ่งเป็น
1.1 บุคลิกภาพของผู้สอน	จำนวน 7 ข้อ
1.2 ความรู้ของผู้สอน	จำนวน 9 ข้อ
1.3 การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	จำนวน 3 ข้อ
1.4 การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน	จำนวน 6 ข้อ
2. ด้านอุปกรณ์การเรียน	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน	จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน 9 ข้อ
5. ด้านผู้เรียน	จำนวน 9 ข้อ
	รวมทั้งหมด 54 ข้อ

ในตอนที่ 2 คำถามแต่ละข้อแบ่งคะแนนออกเป็นระดับตามความคิดของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 โดยแต่ละข้อมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนประเมินดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

และภายในตอนที่ 2 ได้มีการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยในส่วนนี้จะอยู่ที่ท้ายคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้าน จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบความเหมาะสมและนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.2.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเข้าใจในคำถามแต่ละข้อ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ศราวุธ อินทรเทศ และอาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับประชากรด้วยตนเอง ประชากรคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 94 ชุด และได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 92 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.87

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สูตร

สูตรหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ X = จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัยกล่าวได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน) N = 92	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	34	36.96
หญิง	58	63.04
อายุ (ปี)		
21 หรือต่ำกว่า	6	6.52
22	46	50.00
23	33	35.87
24 หรือมากกว่า (อายุเฉลี่ย 22 ปี)	7	7.61
สาขาวิชาที่เรียน		
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช	25	27.17
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์	31	33.70
อุตสาหกรรมเกษตร	36	39.13

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 92	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 3.00	38	41.30
สูงกว่า 3.00	46	50.00
ไม่ระบุ	8	8.70
ที่พักอาศัยขณะศึกษา		
บ้าน	0	0.00
หอพัก	85	92.39
บ้านเช่า	7	7.61
ค่าใช้จ่ายขณะเรียน (บาท/เดือน)		
4,000 – 5,000	62	67.39
5,000 – 8,000	26	28.26
8,000 – 10,000	4	4.35
การเดินทางมาเรียน		
เดินเท้า	27	29.35
รถส่วนตัว	21	22.83
รถโดยสารประจำทาง	44	47.82
ภูมิลำเนาเดิม		
ภาคเหนือ	10	10.87
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	37	40.22
ภาคตะวันออก	0	0.00
ภาคกลาง	30	32.61
ภาคใต้	15	16.30

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 92	ร้อยละ
อาชีพของผู้ปกครอง		
เกษตรกร	57	61.97
รับจ้าง	12	13.04
ค้าขาย	5	5.44
ข้าราชการ	13	14.13
เอกชน	0	0.00
รัฐวิสาหกิจ	2	2.17
ช่างไม้, ก่อสร้าง	1	1.09
ช่างซ่อมรถ	2	2.17
เหตุผลที่เลือกเรียนในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร		
สอบเข้าศึกษาต่อที่อื่นไม่ได้	6	6.52
มีความสนใจในวิชาชีพทางครุศาสตร์เกษตร	39	42.39
ต้องการแก้วิกฤติการศึกษาเท่านั้น	11	11.96
ต้องการนำความรู้จากการเรียนไปประกอบอาชีพ	36	39.13

จากตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 63.04) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 36.96) ส่วนมากอายุ 22 ปี (ร้อยละ 50.00) รองลงมาเป็นอายุ 23 ปี (ร้อยละ 35.87) อายุ 24 ปี หรือมากกว่า (ร้อยละ 7.61) และอายุ 21 ปี หรือต่ำกว่า (ร้อยละ 6.52) อายุเฉลี่ยเท่ากับ 22 ปี สาขาวิชาที่เรียน พบว่า ส่วนมากเรียนในสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร (ร้อยละ 39.13) รองลงมาเป็นสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์ (ร้อยละ 33.70) และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช (ร้อยละ 27.17) คะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมาเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 (ร้อยละ 41.30) และไม่ระบุคะแนนเฉลี่ยสะสม (ร้อยละ 8.70) ที่พักอาศัยของนักศึกษาขณะเรียน พบว่า ส่วนมากนักศึกษาพักอาศัยอยู่หอพัก (ร้อยละ 92.39) และพักอาศัยอยู่บ้านเช่า (ร้อยละ 7.61) ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน พบว่า ส่วนมากอยู่ระหว่าง 4,000 – 5,000 บาท/เดือน (ร้อยละ 67.39) รองลงมาเป็นค่าใช้จ่าย

ระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท/เดือน (ร้อยละ 28.26) และค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน 8,000 – 10,000 บาท/เดือน (ร้อยละ 4.35) การเดินทางมาเรียนของนักศึกษา พบว่า เดินทางโดยรถโดยสารประจำทางมากที่สุด (ร้อยละ 47.82) รองลงมาเป็นการเดินทางโดยเดินเท้า (ร้อยละ 29.35) และเดินทางโดยรถส่วนตัว (ร้อยละ 22.83) ภูมิถิ่นกำเนิดของนักศึกษา พบว่า ส่วนมากนักศึกษามีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 40.22) รองลงมาเป็นภาคกลาง (ร้อยละ 32.61) ภาคใต้ (ร้อยละ 16.30) และภาคเหนือ (ร้อยละ 10.87) อาชีพผู้ปกครองของนักศึกษา พบว่า ผู้ปกครองของนักศึกษาส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 61.97) รองลงมาเป็นอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 14.13) อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 13.04) อาชีพค้าขาย (ร้อยละ 5.44) อาชีพรัฐวิสาหกิจและช่างซ่อมรถ (ร้อยละ 2.17) และอาชีพช่างไม้,ช่างก่อสร้าง (ร้อยละ 1.09) สำหรับเหตุผลที่นักศึกษาเลือกเรียนในภาควิชาครูศาสตร์เกษตร พบว่า นักศึกษามีความสนใจในวิชาชีพทางเกษตรศาสตร์เกษตรมากที่สุด (ร้อยละ 42.39) รองลงมานักศึกษาต้องการนำความรู้จากการเรียนไปประกอบอาชีพ (ร้อยละ 39.13) นักศึกษาต้องการแก้ปัญการศึกษาเท่านั้น (ร้อยละ 11.96) และนักศึกษาสอบเข้าศึกษาต่อที่อื่นไม่ได้ (ร้อยละ 6.52)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
1. มีความมั่นใจในตัวเองสูง	57.61	27.17	11.96	3.26	0.00
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	45.65	44.56	4.35	4.35	1.09
3. แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	52.17	39.13	8.70	0.00	0.00
4. อารมณ์ดีเป็นกันเองกับผู้เรียน	39.13	55.43	5.44	0.00	0.00
5. มีความคล่องแคล่วและกระตือรือร้นในการสอน	27.17	30.43	29.36	13.04	0.00
6. มีความรับผิดชอบในการสอน	45.65	38.04	11.96	4.35	0.00
7. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง	23.92	28.26	20.65	17.39	9.78

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการคือ มีความมั่นใจในตัวเองสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความรับผิดชอบในการสอน คิดเป็นร้อยละ 57.61 45.65 52.17 และ 45.65 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก 3 รายการคือ อารมณ์ดีเป็นกันเองกับผู้เรียน มีความคล่องแคล่วและกระตือรือร้นในการสอน และมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.43 30.43 และ 28.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านความรู้ของครูผู้สอน

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
1. มีความรู้กว้างขวางในวิชาที่รับผิดชอบ					
ชอบ	55.43	34.79	9.78	0.00	0.00
2. มีความรู้ความสามารถในการสอน	72.83	27.17	0.00	0.00	0.00
3. มีความรู้รอบตัวทันกับสถานการณ์	52.17	39.13	5.44	3.26	0.00
4. หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ					
เสมอ	48.91	33.70	11.96	3.26	2.17
5. มีไหวพริบในการสอน	33.70	52.17	14.13	0.00	0.00
6. มีความรู้ในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนต่าง ๆ	79.35	14.13	6.52	0.00	0.00
7. สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้สอนได้	59.78	30.44	7.61	2.17	0.00
8. มีความชำนาญในการสอนภาคทฤษฎี	73.91	26.09	0.00	0.00	0.00
9. มีความชำนาญในการสอนภาคปฏิบัติ	89.13	8.70	2.17	0.00	0.00

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านความรู้ของครูผู้สอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 8 รายการคือ มีความรู้กว้างขวางในวิชาที่รับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน มีความรู้รอบตัวทันกับสถานการณ์ หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความรู้ในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนต่าง ๆ สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้สอนได้ มีความชำนาญในการสอนภาคทฤษฎี มีความชำนาญในการสอนภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 55.43 72.83 52.17 48.91 79.35 59.78 73.91 และ 89.13 ตามลำดับ และเห็นด้วยในระดับเห็นด้วยมากเพียง 1 รายการคือ มีไหวพริบในการสอน คิดเป็นร้อยละ 52.17

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนของครูผู้สอน

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
1. สามารถเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนได้อย่างเหมาะสม	68.48	26.08	5.44	0.00	0.00
2. มีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการสอน	77.17	22.83	0.00	0.00	0.00
3. สามารถประยุกต์ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือได้อย่างเหมาะสม	61.96	27.17	10.87	0.00	0.00

จากตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนของครูผู้สอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้ง 3 รายการคือ สามารถเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนได้อย่างเหมาะสม มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการสอน สามารถประยุกต์ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 68.48 77.17 และ 61.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนของครูผู้สอน

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
1. มีการจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	23.92	31.51	17.39	21.74	5.44
2. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามระหว่างเรียน	35.86	29.36	34.79	0.00	0.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
3. มีการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้ สอนกับผู้เรียนขณะมีการเรียนการสอน	25.00	45.66	27.17	0.00	2.17
4. มีการจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ในเวลาเรียน	60.87	39.13	0.00	0.00	0.00
5. มีการจัดให้ผู้เรียนได้ออกไปศึกษา ดูงานในสถานที่จริง	16.30	22.83	46.74	0.00	14.13
6. มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาสอน หรือบรรยายในเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ทางสาขาวิชา	10.87	19.57	31.52	35.87	2.17

จากตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนของครูผู้สอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการคือ มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามระหว่างเรียน และมีการจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในเวลาเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.68 และ 60.87 ตามลำดับ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก 2 รายการคือ มีการจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนขณะมีการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 31.51 และ 45.66 ตามลำดับ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง 1 รายการคือ มีการจัดให้ผู้เรียนออกไปศึกษาดูงานในสถานที่จริง คิดเป็นร้อยละ 46.74 และมีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วย 1 รายการคือ มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาสอนหรือบรรยายในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทางสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 35.87

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
1. แผ่นใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะ					
มีจำนวนเพียงพอ	42.39	57.61	0.00	0.00	0.00
2. มีการนำของจริงมาใช้ในการศึกษา	46.74	41.30	11.96	0.00	0.00
3. อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาภาคปฏิบัติมีจำนวนเพียงพอ	30.44	28.26	32.60	5.44	3.26
4. มีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ	20.65	40.22	25.00	6.52	7.61
5. เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความทันสมัย	27.17	31.51	34.79	6.52	0.00

จากตารางที่ 6 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการคือ มีการนำของจริงมาใช้ในการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.74 มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก 2 รายการคือ แผ่นใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอ และมีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 57.61 และ 40.22 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง 2 รายการคือ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาภาคปฏิบัติมีจำนวนเพียงพอ และเครื่องมือและอุปกรณ์มีความทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 32.60 และ 34.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
1. อาคารเรียนและห้องเรียนมี					
จำนวนเพียงพอ	75.00	25.00	0.00	0.00	0.00
2. ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ					
และสะอาด	44.56	27.15	15.22	13.04	0.00
3. ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเท					
สะดวก	34.79	53.25	11.96	0.00	0.00
4. มีห้องเรียนพร้อมสำหรับการ					
เรียนปฏิบัติในแต่ละวิชา	16.30	22.83	39.13	21.74	0.00
5. บริเวณที่เรียนไม่มีกลิ่นเหม็น					
รบกวน	44.56	48.91	6.25	0.00	0.00
6. สถานที่เรียนไม่มีเสียงดัง					
รบกวน	28.26	25.00	38.04	8.70	0.00

จากตารางที่ 7 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการคือ อาคารเรียนและห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ และห้องเรียนมีความเป็นระเบียบและสะอาด คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 44.56 ตามลำดับ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก 2 รายการคือ ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก และบริเวณที่เรียนไม่มีกลิ่นเหม็น คิดเป็นร้อยละ 53.25 และ 48.91 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง 2 รายการคือ มีห้องเรียนพร้อมสำหรับการเรียนปฏิบัติในแต่ละวิชา และสถานที่เรียนไม่มีเสียงดังรบกวน คิดเป็นร้อยละ 39.13 และ 38.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
1. มีการวัดความรู้ก่อนเรียน	13.04	27.15	35.70	19.57	6.52
2. มีการทดสอบรายหน่วย	22.83	31.51	38.04	7.61	0.00
3. การสอบกลางภาคเรียนอย่างเป็นระบบ	58.70	41.30	0.00	0.00	0.00
4. การสอบปลายภาคเรียนอย่างเป็นระบบ	56.30	29.35	4.35	0.00	0.00
5. มีการวัดและประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรม	78.26	20.65	1.09	0.00	0.00
6. แจ้งผลการสอบให้ทราบ	52.17	34.78	9.78	3.26	0.00
7. แจ้งกำหนดการสอบให้ทราบ	58.70	30.44	6.52	4.35	0.00
8. การประเมินผลภาคทฤษฎีเหมาะสม	70.65	25.00	4.35	0.00	0.00
9. การประเมินผลภาคปฏิบัติเหมาะสม	53.26	43.48	3.26	0.00	0.00

จากตารางที่ 8 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 7 รายการคือ การสอบกลางภาคเรียนอย่างเป็นระบบ การสอบปลายภาคเรียนอย่างเป็นระบบ มีการวัดและประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรม แจ้งผลการสอบให้ทราบ แจ้งกำหนดการสอบให้ทราบ การประเมินผลภาคทฤษฎีเหมาะสม การประเมินผลภาคปฏิบัติเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 58.70 66.30 78.26 52.17 58.70 70.65 และ 53.26 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง 2 รายการคือ มีการวัดความรู้ก่อนเรียน มีการทดสอบรายหน่วย คิดเป็นร้อยละ 35.70 และ 38.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น (%)				
	5	4	3	2	1
1. มีทัศนคติที่ดีในสาขาวิชา	33.70	27.17	22.83	16.30	0.00
2. มีความสนใจในวิชาเฉพาะสาขา	47.83	52.17	0.00	0.00	0.00
3. มีความรู้พื้นฐานในวิชาเฉพาะสาขา	73.91	26.09	0.00	0.00	0.00
4. มีความกระตือรือร้นในการเรียนแต่ละวิชา	42.39	38.04	13.04	6.52	0.00
5. มีการเตรียมตัวก่อนมาเรียนทุกครั้ง	21.74	25.00	38.04	13.04	2.17
6. มาเรียนสม่ำเสมอและตรงเวลา	27.17	34.78	22.83	15.22	0.00
7. ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดทุกครั้ง	35.87	64.13	0.00	0.00	0.00
8. สามารถนำความรู้ในสาขาไปประกอบอาชีพได้	43.48	38.04	18.48	0.00	0.00
9. สามารถนำความรู้จากการเรียนไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อได้	30.44	22.83	36.96	6.52	3.26

จากตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 รายการคือ มีทัศนคติที่ดีในสาขาวิชา มีความรู้พื้นฐานในวิชาเฉพาะสาขา และสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ คิดเป็นร้อยละ 33.70 73.91 และ 43.48 ตามลำดับ มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก 4 รายการคือ มีความสนใจในวิชาเฉพาะสาขา มีความกระตือรือร้นในการเรียนแต่ละวิชา มาเรียนสม่ำเสมอและตรงเวลา และส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.17 38.04 34.78 และ 64.13 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง 2 รายการคือ มีการ

เตรียมตัวก่อนมาเรียนทุกครั้ง และสามารถนำความรู้จากการเรียนไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อได้ คิดเป็นร้อยละ 38.04 และ 36.96 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N = 92	
1. สามารถใช้สื่อ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	8	8.70
2. ควรมีความมั่นใจในตนเอง	7	7.61
3. ควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและพูดจาไพเราะ	6	6.52
4. ต้องมีความรู้ในทุก ๆ เรื่อง	6	6.52
5. ต้องไขว่คว้าหาความรู้อยู่เสมอ	6	6.52
6. ควรมีการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและมีความยืดหยุ่นกับผู้เรียน	5	5.44
7. ควรมีการจัดกิจกรรมให้หลากหลายรูปแบบ	4	4.35
8. ควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและควรมีการไปทัศนศึกษา	3	3.26
9. สามารถนำความรู้ที่มีมาใช้ในการสอนได้	3	3.26
10. ควรมีการวางตัวให้เหมาะสม	3	3.26
11. ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีอารมณ์ขัน	2	2.17
12. ต้องมีความพร้อมในการใช้สื่อ	2	2.17
13. ควรหาเนื้อหาที่เข้าใจง่ายและเรียนรู้ได้เร็ว	1	1.09
14. ควรใช้สื่อประกอบตามสมควรในแต่ละบทเรียน	1	1.09
15. ต้องรู้จักประยุกต์ใช้สื่อในการสอน	1	1.09
16. การจัดกิจกรรมควรเป็นระบบและเป็นกันเองกับผู้เรียน	1	1.09
17. ควรมีการสอดแทรกมุขตลกเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย	1	1.09

จากตารางที่ 10 การศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านตัวผู้สอน พบว่า สามารถใช้สื่อได้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (ร้อยละ 8.70) รองลงมา เป็นมีความมั่นใจในตนเอง (ร้อยละ 7.61) ควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยและพุดจาไพเราะ (ร้อยละ 6.52) ต้องมีความรู้ในทุก ๆ เรื่อง (ร้อยละ 6.52) ต้องไขว่คว้าหาความรู้อยู่เสมอ (ร้อยละ 6.52) ควรมี การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและมีจวามยืดหยุ่นกับผู้เรียน (ร้อยละ 5.44) ควรมีการจัดกิจกรรมให้ หลากหลายรูปแบบ (ร้อยละ 4.35) ควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและควรมีการไปทัศนศึกษา (ร้อยละ 3.26) สามารถนำความรู้ที่มีมาใช้ในการสอนได้ (ร้อยละ 3.26) ควรมีการวางตัวให้เหมาะสม (ร้อยละ 3.26) ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีอารมณ์ขัน (ร้อยละ 2.17) ต้องมีความพร้อมใน การใช้สื่อ (ร้อยละ 2.17) ควรหาเนื้อหาที่เข้าใจง่ายและเรียนรู้ได้เร็ว (ร้อยละ 1.09) ควรใช้สื่อ ประกอบตามสมควรในแต่ละบทเรียน (ร้อยละ 1.09) ต้องรู้จักประยุกต์ใช้สื่อในการสอน (ร้อยละ 1.09) การจัดกิจกรรมควรเป็นระบบและเป็นกันเองกับผู้เรียน (ร้อยละ 1.09) และควรมีการสอดแทรก มุขตลกเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย (ร้อยละ 1.09)

ตารางที่ 11 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการ- สอนในกลุ่มวิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ควรมีอุปกรณ์การเรียนให้เพียงพอและทันสมัย	3	3.26
2. ถ้ามีอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายควรรีบทำการซ่อมแซม	1	1.09

จากตารางที่ 20 การศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่ม วิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน พบว่า ควรมีอุปกรณ์การเรียนให้เพียงพอและทันสมัย (ร้อยละ 3.26) และถ้ามีอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายควรรีบทำการซ่อมแซม (ร้อยละ 1.09)

ตารางที่ 12 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ควรมีกระถางต้นไม้ประดับตามอาคารเรียนและห้องเรียน	1	1.09
2. ควรมีสวนหย่อมให้พักผ่อนหย่อนใจ	1	1.09
3. ควรมีการจัดบอร์ดกิจกรรมความรู้ภายในห้องเรียน	1	1.09

จากตารางที่ 12 การศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน พบว่า ควรมีกระถางต้นไม้ประดับตามอาคารเรียนและห้องเรียน (ร้อยละ 1.09) ควรมีสวนหย่อมให้พักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 1.09) ควรมีการจัดบอร์ดกิจกรรมความรู้ภายในห้องเรียน (ร้อยละ 1.09)

ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ควรแจ้งผลการประเมินให้ทราบทุกครั้ง	2	2.17
2. ควรมีการวัดผลความรู้บ่อย ๆ	1	1.09

จากตารางที่ 13 การศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ควรแจ้งผลการประเมินให้ทราบทุกครั้ง (ร้อยละ 2.17) ควรมีการวัดผลความรู้บ่อย ๆ (ร้อยละ 1.09)

ตารางที่ 14 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ควรมาเรียนให้ตรงตามเวลา	3	3.26
2. ควรมีความรับผิดชอบให้มากขึ้น	2	2.17

จากตารางที่ 14 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน พบว่า ควรมาเรียนให้ตรงตามเวลา (ร้อยละ 3.26) ควรมีความรับผิดชอบให้มากขึ้น (ร้อยละ 2.17)

4.2 วิจารณ์ผล

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 2 ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนตามความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของนักศึกษา พบว่า มีความมั่นใจในตัวเองสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีอารมณ์ดีเป็นกันเองกับผู้เรียนและมีความรับผิดชอบในการสอน ซึ่งตรงกับ สวัสดิ์ จงกลและคณะ (2532 : 420) กล่าวไว้ว่า ลักษณะบุคลิกภาพของครูเกษตรที่สำคัญ คือ ตั้งใจทำงานและมีความรับผิดชอบ จะทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ มีความเป็นกันเองกับผู้เรียนต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าที่จะนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาทดลองใช้ในสถาบัน เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับชุมชน

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 2 ด้านความรู้ของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของนักศึกษา พบว่า ผู้สอนมีความรู้รอบตัวทันต่อเหตุการณ์และหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ซึ่งตรงกับ สวัสดิ์ จงกลและคณะ (2532 : 420) กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า ครูเกษตรควรมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูเกษตร จะทำให้มีทัศนคติและมีความสุขในการเป็นครูเกษตร ไม่เบื่อหน่ายในการทำงาน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม หาวิชาการใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้ผู้เรียนอยู่เสมอ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 2 ด้านการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของนักศึกษา พบว่า ผู้สอนมีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการสอน ซึ่งตรงกับ ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 112) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถสั่งสอนหรือถ่ายทอดวิชาความรู้ เจตคติ และทักษะไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ก็ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อของผู้สอนด้วย

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของนักศึกษา พบว่า มีการจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในเวลาเรียน ซึ่งตรงกับ อัญชลี แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ (2523 : 58) กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า วิธีการดำเนินการให้เกิดการเรียนการสอนขึ้น คือ วิธีการทำให้เกิดการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีการสอนชนิดต่าง ๆ ซึ่งวิธีเหล่านั้นไม่ว่าจะเป็น การบรรยาย อภิปราย หรือการปฏิบัติจริง ล้วนแต่ทำให้เกิดความรู้แก่ผู้เรียนได้ทั้งนั้น

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 2 ด้านอุปกรณ์การเรียน ตามความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของนักศึกษา พบว่า เครื่องฉายข้ามศีรษะและอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาภาคปฏิบัติมีจำนวนเพียงพอ ซึ่งตรงกับ บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 : 13) ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้น้อยหรือมาก ขึ้นอยู่กับอุปกรณ์ประกอบการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 2 ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน ตามความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของนักศึกษา พบว่า อาคารเรียนและห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ ซึ่งตรงกับ สวัสดิ์ จงกลและคณะ (2532 : 461-462) กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้เกิดผล ควรมีการจัดชั้นเรียนให้มีจำนวนพอเหมาะ

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 2 ด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของนักศึกษา พบว่า มีการวัดและประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรม ซึ่งตรงกับ นพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 154) กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า จากการศึกษาของ Witty (1948 : 204) พบว่า นักเรียนตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ระดับปวช.) ชอบครูที่มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรชั้นปีที่ 2 ด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของนักศึกษา พบว่า ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาเฉพาะสาขา

ซึ่งตรงกับ อัญชลิ แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ (2523 : 58) ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า กระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วยพฤติกรรมเบื้องต้น หรือพฤติกรรมขั้นพื้นฐานของผู้เรียน หมายถึงความพร้อมของผู้เรียนหรือความรู้พื้นฐานก่อนที่จะเรียน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรด้านผู้สอน ตามข้อเสนอแนะของนักศึกษา พบว่า ผู้สอนควรมีความมั่นใจในตนเองและสามารถใช้สื่อได้ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งตรงกับ สุพิน บุญชูวงศ์ (2533 : 4-5) กล่าวถึงครูไว้ว่า ครูเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้ บุคลิกภาพและความสามารถของครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนของผู้เรียน ผู้สอนควรมีบุคลิกภาพที่ดี และรู้จักเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรด้านอุปกรณ์การเรียน ตามข้อเสนอแนะของนักศึกษา พบว่า ควรมีอุปกรณ์การเรียนให้เพียงพอและทันสมัย ซึ่งตรงกับ บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 : 13) ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้น้อยขึ้นขึ้นอยู่กับอุปกรณ์ประกอบการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน ตามข้อเสนอแนะของนักศึกษา พบว่า ควรมีกระถางต้นไม้ประดับตามอาคารเรียนและห้องเรียน ควรมีสวนหย่อมสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งตรงกับ บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 : 13) ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้น้อยขึ้นขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมหรืออิทธิพลภายนอก

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรด้านการวัดและประเมินผล ตามข้อเสนอแนะของนักศึกษา พบว่า ควรมีการวัดผลความรู้บ่อย ๆ ซึ่งตรงกับ อัญชลิ แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ (2523 : 58) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลหลังจากที่ได้สอนเรื่องนั้นไปแล้วก็ต้องมีการวัดผลว่าผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรด้านผู้เรียน ตามข้อเสนอแนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาคควรมีความรับผิดชอบและมาเรียนให้ตรงเวลามากขึ้น ซึ่งตรงกับ บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 : 13) ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้น้อยขึ้นขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้เรียนและกลุ่มผู้เรียน

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 97.87 เป็นนักศึกษาเพศหญิงมากกว่านักศึกษาเพศชาย ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร อายุอยู่ในช่วง 22 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาสูงกว่า 3.00 ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หอพัก ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนอยู่ระหว่าง 4,000 – 5,000 บาทต่อเดือน เดินทางมาเรียนโดยรถโดยสารประจำทาง ภูมิภูมิลำเนาส่วนใหญ่เป็นคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม เหตุผลที่เลือกเรียนในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ส่วนใหญ่มีความสนใจในวิชาชีพทางครุศาสตร์เกษตรและต้องการนำความรู้จากการเรียนไปประกอบอาชีพ

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าครูผู้สอนมีความมั่นใจในตัวเองสูงในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 57.61 แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 52.17 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 45.65 มีความรับผิดชอบในการสอนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 45.65 อารมณ์ดีเป็นกันเองกับผู้เรียนในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 55.43 มีความคล่องแคล่วและกระตือรือร้นในการสอนในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 30.43 และมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 28.26

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านความรู้ของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าครูผู้สอนควรมีความชำนาญในการสอนภาคปฏิบัติในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 89.13 มีความรู้ในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนต่าง ๆ ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 79.35 มีความชำนาญในการสอนภาคทฤษฎีในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 73.91 มีความรู้ความสามารถในการสอนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 72.83 สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้สอนได้ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 59.78 มีความรู้กว้างขวางในวิชาที่สอนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็น

ร้อยละ 55.43 มีความรู้รอบตัวทันกับสถานการณ์ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 52.17 หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 48.91 และมีไหวพริบในการสอนในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 52.17

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าครูผู้สอนมีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการสอนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 77.17 สามารถเลือกใช้ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนได้อย่างเหมาะสมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 68.49 และครูผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือได้อย่างเหมาะสมในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 61.96

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าครูผู้สอนมีการจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในเวลาเรียนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 60.87 มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามระหว่างเรียนในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 35.86 มีการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนขณะมีการเรียนการสอนในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 45.66 มีการจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 31.51 มีการจัดให้ผู้เรียนได้ออกไปศึกษาดูงานในสถานที่จริงในระดับเห็นด้วยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.74 และมีการเชิญวิทยากรพิเศษมาสอนในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทางสาขาวิชาในระดับไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 35.87

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ามีการนำของจริงมาใช้ในการศึกษาในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 46.74 แผ่นใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 57.61 มีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 40.22 อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาภาคปฏิบัติมีจำนวนเพียงพอในระดับเห็นด้วยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.60 เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความทันสมัยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.79

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าอาคารเรียนและห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 75.00 ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบและสะอาดในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 44.56 ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวกในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 53.25 บริเวณที่เรียนไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวนในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 48.91

มีห้องเรียนพร้อมสำหรับภารเรียนปฏิบัติในแต่ละวิชาในระดับเห็นด้วยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 39.13 และสถานที่เรียนไม่มีเสียงดังรบกวนในระดับเห็นด้วยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 38.04

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ามีการวัดและประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 78.26 การประเมินผลทางทฤษฎีอย่างเหมาะสมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 70.65 การสอบปลายภาคเรียนอย่างเป็นระบบในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 66.30 การสอบกลางภาคเรียนอย่างเป็นระบบและแจ้งกำหนดการสอบให้ทราบไว้ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 58.70 การประเมินผลภาคปฏิบัติอย่างเหมาะสมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 53.26 แจ้งผลการสอบให้ทราบในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 52.17 มีการทดสอบรายหน่วยในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 38.04 และมีการวัดความรู้ก่อนเรียนในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 35.70

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชาเฉพาะสาขาในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 73.91 สามารถนำความรู้ในสาขาไปประกอบอาชีพได้ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 43.48 มีทัศนคติที่ดีในสาขาวิชาในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 33.70 ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดทุกครั้งในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 64.13 มีความสนใจในวิชาเฉพาะสาขาในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 52.17 มีความกระตือรือร้นในการเรียนแต่ละวิชาในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 38.04 มาเรียนสม่ำเสมอและตรงเวลาในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 34.78 มีการเตรียมตัวก่อนมาเรียนทุกครั้งในระดับเห็นด้วยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 38.04 และสามารถนำความรู้จากการเรียนไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อได้ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.96

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้สอน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณสอนสามารถใช้สื่อได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 8.70

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านอุปกรณ์การเรียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณมีอุปกรณ์การเรียนให้เพียงพอและทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 3.26

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณมีกระถางต้นไม้ประดับ

ตามอาคารเรียนและห้องเรียน ควรมีสวนหย่อมให้พักผ่อนหย่อนใจ และควรมีการจัดบอร์ดกิจกรรมความรู้ภายในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.09

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรแจ้งผลการประเมินให้ทราบทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.17

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพด้านผู้เรียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรมาเรียนให้ตรงตามเวลา คิดเป็นร้อยละ 3.26

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นและความต้องการของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ในระดับการศึกษาและสถาบันอื่น ๆ และควรมีการศึกษาในกลุ่มวิชาอื่น ๆ อีก เช่น กลุ่มวิชาชีพครูทั่วไป กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา/สังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์ เป็นต้น เพราะการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา ต่างสถาบัน และวิชาต่างกันย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. 2527. หลักสูตรและการพัฒนา. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 563 น.
- โกสินทร์ รังสยามพันธ์. 2530. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. 100 น.
- ฉัตรชัย ช่อรักษ์. 2532. คุณลักษณะของครูเกษตรที่เป็นจริงในปัจจุบันตามทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์. ปัญหาพิเศษปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 33 น.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523. เทคโนโลยีการสอนในห้องเรียน. ม.ป.พ. 181 น.
- ทะเบียนและประมวลผล, สำนัก. 2545. หลักสูตรการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 354 น.
- ทิพย์วรรณ สนะพันธ์. 2525. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 234 น.
- ธวัชชัย ชัยจรฉายากุล. 2529. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวความคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรบัณฑิต. 283 น.
- นพคุณ ศิริวรรณ. 2532. งานฟาร์มกลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพศึกษา. 206 น.
- นิพนธ์ สุขปรีดี. 2521. สื่อการเรียนการสอน. ม.ป.พ. 189 น.
- บุญธรรม จิตอนันต์. 2527. คำบรรยายและเอกสารประกอบการสอนวิชาการเตรียมการสอนวิชาเกษตร. ภาควิชาอาชีพศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 96 น.
- เบญจมาศ พึ่งบัว. 2533. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี. ปัญหาพิเศษปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 51 น.

- ไพศาล หวังพานิช. 2526. การวัดผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 204 น.
- มนัส สุวรรณพงษ์. 2531. ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยเกษตรกรรม เขตการศึกษา 12 ต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพเกษตร. ปัญหาพิเศษปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 84 น.
- มัสลิน แก้วสุวรรณ. 2537. การสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรของนักเรียนโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. ปัญหาพิเศษปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 46 น.
- วาสนา ชาวหา. 2533. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : วรุฒิกการพิมพ์. 206 น.
- สมพงษ์ น้อยสุพรรณ. 2538. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูเกษตรตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมชัยนาท. ปัญหาพิเศษปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 62 น.
- สวัสดิ์ จงกล และคณะ. 2532. เอกสารประกอบการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วยที่ 1-9 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 530 น.
- สุชาติ บุญมา. 2538. ครูเกษตรในอุดมคติของนักศึกษเกษตรกรรมฉะเชิงเทรา. ปัญหาพิเศษปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 51 น.
- สุน อมรวิวัฒน์. 2533. สาระและกิจกรรมการสอนวิชาหลักสูตรการสอนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 496 น.
- สุพิน บุญชูวงศ์. 2533. หลักการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : ฝ่ายเอกสารและตำรา สถาบันราภัฏสวนดุสิต. 223 น.
- อธิพร ศรียมก. 2523. ระบบการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อักษรวัฒนา. 169 น.
- อัญชลี แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ. 2523. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์. กรุงเทพฯ ฯ : เฉลิมชัยการพิมพ์. 304 น.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 2
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2545

ผู้ทำการศึกษา

นายสุรเชษฐ์ วิเชียร รหัสประจำตัว 44035496
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามมี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ

2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม

3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

4. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านประการใด และคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงได้ดี ก็ต้องอาศัยความร่วมมือของนักศึกษาในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริง และขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุรเชษฐ์ วิเชียร

ผู้ทำการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชา

เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช

เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์

อุตสาหกรรมเกษตร

4. คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา.....

5. ที่พักอาศัยขณะศึกษา

บ้าน

หอพัก

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ค่าใช้จ่ายในขณะเรียน.....บาท/เดือน

7. ท่านเดินทางมาเรียน โดย

เดินเท้า

รถโดยสารประจำทาง

รถส่วนตัว

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. ภูมิลำเนาเดิม

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคใต้

ภาคตะวันออก

9. อาชีพของผู้ปกครอง

☐ เกษตรกรรม	☐ ค้าขาย
☐ รับจ้าง	☐ เอกชน
☐ ข้าราชการ	☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

10. เหตุผลที่ท่านเลือกเรียนในภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเพราะ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สอบเข้าศึกษาต่อที่อื่นไม่ได้
- มีความสนใจในวิชาชีพทางครุศาสตร์เกษตร
- ต้องการแก้แค้นการศึกษาเท่านั้น
- ต้องการนำความรู้จากการเรียน ไปประกอบอาชีพ
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- .....
- .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครู
ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2545
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพ ด้านตัวผู้สอน อุปกรณ์การเรียน สิ่งแวดล้อมและ
อาคารเรียน การวัดและการประเมินผล และด้านตัวผู้เรียน

กลุ่มวิชาชีพ หมายถึง วิชาชีพทุกรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาที่เรียนในภาควิชาครุศาสตร์เกษตรได้
เรียนซึ่งประกอบด้วยกลุ่มวิชาชีพดังนี้ กลุ่มวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช 24 หน่วยกิต กลุ่ม
วิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ 24 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาอุตสาหกรรมเกษตร 30 หน่วยกิต

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ด้านผู้สอน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. บุคลิกภาพของครูผู้สอน					
- มีความมั่นใจในตนเอง	.....	.....	.....	.....	.....
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	.....	.....	.....	.....	.....
- แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	.....	.....	.....	.....	.....
- อารมณ์ดีเป็นกันเองกับผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
- มีความคล่องแคล่วและกระตือรือร้นในการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- มีความรับผิดชอบในการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง	.....	.....	.....	.....	.....
2. ความรู้ของครูผู้สอน					
- มีความรู้กว้างขวางในวิชาที่รับผิดชอบ	.....	.....	.....	.....	.....
- มีความรู้ความสามารถในการสอน	.....	.....	.....	.....	.....

ด้านผู้สอน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
- มีความรู้รอบตัวทันกับสถานการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
- หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
- มีไหวพริบในการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- มีความรู้ในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนต่าง ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
- สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้สอนได้	.....	.....	.....	.....	.....
- มีความรู้และความชำนาญในการสอนภาคทฤษฎี	.....	.....	.....	.....	.....
- มีความรู้และความชำนาญในการสอนภาคปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....
3. การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน					
- สามารถเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนได้อย่างเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
- มีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- สามารถประยุกต์ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือได้อย่างเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
4. การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน					
- มีการจัดกิจกรรมการเรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	.....	.....	.....	.....	.....
- มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามระหว่างเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
- มีการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนขณะมีการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- มีการจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในเวลาเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
- มีการจัดให้ผู้เรียนได้ออกไปศึกษาคูงานในสถานที่ยจริง	.....	.....	.....	.....	.....
- มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาสอนหรือบรรยายในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทางสาขาวิชา	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวข้องกับตัวผู้สอน

1. บุคลิกภาพของครูผู้สอน.....
.....
2. ความรู้ของครูผู้สอน.....
.....
3. การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน.....
.....
4. การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน.....
.....
.....

ด้านอุปกรณ์การเรียน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. แผ่นใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะมีจำนวนเพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
2. มีการนำของจริงมาใช้ในการศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
3. อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาภาคปฏิบัติมี จำนวน เพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
4. มีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
5. เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความทันสมัย	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์การเรียน.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. อาคารเรียนและห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
2. ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบและสะอาด	.....	.....	.....	.....	.....
3. ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก	.....	.....	.....	.....	.....
4. รั้วห้องเรียนพร้อมสำหรับการเรียนปฏิบัติในแต่ละวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
5. บริเวณที่เรียนไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวน	.....	.....	.....	.....	.....
6. สถานที่เรียนไม่มีเสียงดังรบกวน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและอาคารเรียน.....

.....

.....

.....

ด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. มีการวัดความรู้ก่อนเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
2. มีการทดสอบรายหน่วย	.....	.....	.....	.....	.....
3. การสอบกลางภาคเรียนอย่างเป็นระบบ	.....	.....	.....	.....	.....
4. การสอบปลายภาคเรียนอย่างเป็นระบบ	.....	.....	.....	.....	.....
5. การวัดและประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรม	.....	.....	.....	.....	.....
6. แจ้งผลการสอบให้ทราบ	.....	.....	.....	.....	.....
7. แจ้งกำหนดการสอบให้ทราบ	.....	.....	.....	.....	.....
8. การประเมินผลภาคทฤษฎีอย่างเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
9. การประเมินผลภาคปฏิบัติอย่างเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการวัดและประเมินผล.....

.....

.....

.....